

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 36/05-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. júna 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Eduarda Báránaya a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť Ing. P. P., bytom Ž., zastúpeného advokátom JUDr. I. M., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 17/94 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 17/94 **p o r u š i l** základné právo Ing. P. P., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 17/94 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. P. P. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 1. marca 2005 č. k. I. ÚS 36/05-8 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. P. P., bytom Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. I. M., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 17/94.

2. Z prijatej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 3. septembra 1993 podal okresnému súdu návrh na začatie konania vo veci „*priznania nároku z neplatného rozviazania pracovného pomeru*“. Okresný súd vo veci už dvakrát rozhodol (v rokoch 1994 a 1995), avšak po zrušení jeho druhého rozsudku a vrátení mu veci z Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na ďalšie konanie je podľa tvrdenia sťažovateľa okresný súd od 15. októbra 1997 (na ktorý bol vytýčený termín pojednávania) úplne nečinný. Postup okresného súdu považuje sťažovateľ za porušenie základného práva upraveného čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. Sťažovateľ 15. februára 1995 urgoval pokračovanie v konaní a 2. marca 1995 a 25. októbra 1996 podal sťažnosť na priet'ahy v konaní. Vo veci nebolo do dňa podania jeho sťažnosti ústavnému súdu právoplatne rozhodnuté.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vyslovil porušenie označeného základného práva, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a priznal mu finančné zadost'učinenie vo výške 500 000 Sk.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, vyjadrením sp. zn. Spr. 3512/04 zo 6. mája 2005 a sťažovateľ prostredníctvom stanoviska svojho právneho zástupcu k uvedenému vyjadreniu okresného súdu zo 17. mája 2005.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – inak ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 100/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 6 C 17/94.

A.

1. Okresnému súdu podal 3. septembra 1993 sťažovateľ proti odporcovi – D., š. p. v likvidácii, B. (ďalej len „odporca“) návrh na začatie konania vo veci „*priznania nároku z neplatného rozviazania pracovného pomeru (sp. zn. 6 Nc 112/93)*“.

2. Okresný súd 18. októbra 1993 predvolal sťažovateľa na termín stanovený na 25. október 1993 za účelom poučenia o nedostatkoch jeho návrhu (uviedenie sumy, ktorú požaduje od odporcu). Sťažovateľ upresnil návrh 29. októbra 1993.
3. Okresný súd 11. januára 1994 zaslal návrh na vyjadrenie odporcovi.
4. Okresný súd 27. januára 1994 predvolal sťažovateľa na 9. marec 1994 na pohovor.
5. Odporca 14. januára 1994 predložil vyjadrenie k návrhu (uviedol aj svoje správne označenie: D., š. p. v likvidácii a nie D., š. p. v likvidácii, odštepny závod Ž., ako to uviedol v návrhu sťažovateľ).
6. Na pojednávaní konanom 8. marca 1994 (za prítomnosti sťažovateľa a právneho zástupcu odporcu) bola pripustená zmena označenia odporcu a boli vypočutí účastníci konania k predmetu sporu. Okresný súd rozsudkom (č. k. 6 C 17/94-20) návrh zamietol.
7. Sťažovateľ 13. mája 1994 napadol prvostupňové rozhodnutie odvolaním, ku ktorému sa 9. júna 1994 písomne vyjadril odporca.
8. Súdny spis bol 28. júna 1994 predložený krajskému súdu na odvolacie konanie.
9. Krajský súd 30. júna 1994 stanovil termín pojednávania na 20. júl 1994 (predvolanie bolo doručené účastníkom 1., resp. 4. júla 1994).
10. Odporca 19. júla 1994 ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní.
11. Na pojednávaní konanom 20. júla 1994 (za prítomnosti sťažovateľa) po vypočutí sťažovateľa krajský súd prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.
12. Súdny spis s uznesením krajského súdu sp. zn. 10 Co 2251/94 z 20. júla 1994 bol doručený okresnému súdu 17. augusta 1994 (účastníci prevzali druhostupňové rozhodnutie 22. septembra 1994).
13. Okresný súd 19. októbra 1994 požiadal zamestnávateľa sťažovateľa – o zaslanie výpisu o jeho zárobku za obdobie po 1. októbri 1992 (informácia bola okresnému súdu predložená 26. októbra 1994).
14. Sťažovateľ 15. februára 1995 urgoval pokračovanie v konaní.
15. Okresný súd 16. marca 1995 stanovil termín pojednávania na 31. marec 1995 (predvolanie bolo doručené účastníkom a 2 svedkom 20. marca 1995).

16. Podaním z 31. marca 1995 sťažovateľ upravil petit návrhu (upresnil obdobie a výšku náhrady) a doplnil odôvodnenie svojho návrhu.
17. Na pojednávaní konanom 31. marca 1995 (za prítomnosti sťažovateľa a novej právnej zástupkyne odporcu) bol vypočutý sťažovateľ a na návrh právnej zástupkyne odporcu (ktorá prevzala materiály týkajúce sa predmetu sporu od odporcu len deň pred pojednávaním) bolo pojednávanie odročené na 21. apríl 1995 (predvolanie na pojednávanie bolo doručené odporcovi a jeho právnej zástupkyňi).
18. Odporca sa 19. apríla 1995 písomne vyjadril k upravenému petitu návrhu.
19. Na pojednávaní konanom 21. apríla 1995 (za prítomnosti účastníkov) bola k predmetu sporu vypočutá právna zástupkyňa odporcu. Okresný súd rozsudkom (č. k. 6 C 17/94-61) uložil odporcovi „*uhradiť žalobcovi 23 550 Sk*“ a sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania (rozsudok bol doručený účastníkom 2., resp. 6. júna 1995).
20. Proti rozsudku podali odvolanie odporca 16. júna 1995 a sťažovateľ 20. júna 1995 (vzájomné stanoviská k odvolaniam predložili účastníci 30. júna, resp. 12. júla 1995).
21. Krajskému súdu bol súdny spis predložený na odvolacie konanie 21. júla 1995. Krajský súd stanovil termín pojednávania na 6. september 1995.
22. Na pojednávaní konanom 6. septembra 1995 (za prítomnosti účastníkov) boli k predmetu sporu vypočutí účastníci a krajský súd uznesením (č. k. 10 Co 3153/95-82) zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.
23. Súdny spis bol doručený okresnému súdu 26. septembra 1995 a druhostupňové rozhodnutie účastníkom 3. a 11. októbra 1995.
24. Okresný súd 27. septembra 1995 požiadal odporcu o zaslanie výpisu o zárobku navrhovateľa (t. j. sťažovateľa) za rok 1991 a oznámenie mien svedkov, ktorých navrhuje vypočuť (adresy svedkov oznámil 8. novembra 1995).
25. Sťažovateľ podal krajskému súdu 30. októbra 1996 sťažnosť na prieťahy v konaní okresného súdu. Podpredseda okresného súdu poverený jeho vedením (ďalej len „*predseda okresného súdu*“) v odpovedi sp. zn. Spr. 3172/96 z 22. novembra 1996 uviedol: „... *preskúmal som spis Okresného súdu Žilina 6 C 17/96, pričom zisťujem,*

- že Vaša sťažnosť je dôvodná, pretože predsedkyňa senátu JUDr. K. je od 27. septembra vo veci nečinná.*“
26. Predseda okresného súdu prikázal vec sp. zn. 6 C 17/94 dňom 22. novembra 1996 *„na prejednanie a rozhodnutie JUDr. K. P.“*
27. Okresný súd 22. septembra 1997 stanovil termín pojednávania na 15. október 1997 (predvolanie prevzali sťažovateľ a právna zástupkyňa odporcu a 3 svedkovia).
28. Sťažovateľ 15. októbra 1997 upravil petit návrhu (požadoval náhradu mzdy za obdobie od 1. septembra 1992 do 30. septembra 1997 a úroky z omeškania za uvedenú dobu).
29. Z úradného záznamu z 15. októbra 1997 vyplýva, že svedok Ing. M. Z. zo Ž. (nedostavil sa včas na pojednávanie) uviedol, že *„D., podnik v likvidácii ešte existuje na adrese, B. a podnik je v konkurze u Mestského súdu B. u Dr. H. T., správcom konkurznej podstaty je JUDr. J. K., zástupca úpadcu je Ing. O. T.“*
30. Na pojednávaní konanom 15. októbra 1997 sa zúčastnil sťažovateľ. U odporcu doručenie predvolania nebolo vykázané (*„podľa pošty podnik je zrušený“*). Právna zástupkyňa odporcu pri ospravedlňovaní svojej neúčasti uviedla, že *„... firma D. B. je zlikvidovaná a v ďalšom konaní už týchto nezastupuje“*. Okresný súd pojednávanie odročil na neurčito s tým, *„že bude vykonaný dotaz na Okresný súd Bratislava I obchodné oddelenie o výpis z obchodného registra odporcu..., prípadne o zistenie prechodu práv. (...)“* Žiadosť o výpis z obchodného registra bola Okresnému súdu Bratislava I doručená 9. augusta 1999.
31. Podľa úradného záznamu z 1. októbra 1998 bol súdny spis *„sp. zn. 6 C 17/94 s účinnosťou od 1. októbra 1998 pridelený ... do senátu JUDr. K. P.“*.
32. Právna zástupkyňa odporcu 24. augusta 1999 oznámila okresnému súdu, že jej *„právne zastupovanie odporcu skončilo v októbri 1995, keď odporca vstúpil do konkurzu... Preto sa v ďalšom kontaktujte so správcom konkurznej podstaty (sídlí v B.)“*.
33. Dňa 2. septembra 1999 bol súdny spis *„sp. zn. 6 C 17/94 s účinnosťou od 1. septembra 1999 prikázaný na ďalšie pojednávanie a rozhodovanie do senátu JUDr. J. R.“*.

34. Dňa 19. októbra 1999 bol okresnému súdu doručený výpis z obchodného registra, podľa ktorého *„Vymazuje sa: Štátny podnik D., štátny podnik v likvidácii, so sídlom v B., zapísaný v obchodnom registri... sa vymazuje z obchodného registra v celom rozsahu. Starý spis: Pš 57“*. Uznesenie o výmaze nadobudlo právoplatnosť 24. apríla 1996.
35. Dňa 31. októbra 2000 bol súdny spis *„sp. zn. 6 C 17/94 s účinnosťou od 27. októbra 2000 pridelený... do senátu Mgr. K. B.“*.
36. V úradnom zázname (č. 1. 102 spisu) vypracovanom 5. mája 2005 vyšším súdnym úradníkom JUDr. M. L. je uvedené: *„Dňa 5. 5. 2005 mi bol predložený spis vo veci navrhovateľa Ing. P. P. proti odporcovi D., š. p. v likvidácii, o priznanie nároku z neplatného rozviazania pracovného pomeru vedený pod sp. zn. 6 C 17/94 za účelom zistenia právneho nástupcu odporcu.*
Na základe výpisu z obchodného registra odporca D., š. p. v likvidácii, dňom 15. 11. 2004 vymazaný z obchodného registra v celom rozsahu. Dňom výmazu odporcu z obchodného registra došlo aj k jeho zániku. Odporca zanikol bez právneho nástupcu.
Podľa ustanovenia § 20a ods. 2 Občianskeho zákonníka právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony nestanovujú inak.
Podľa ustanovenia § 107 ods. 4 OSP, ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.
Uznesenie Okresného súdu Bratislava I nachádzajúce sa v spise na č. 1. 100 sa týka firmy D., štátny podnik v likvidácii, preto toto uznesenie nijak nesúvisí s odporcom a ani s týmto konaním.“
37. Na č. 1. 103 spisu je výpis z *„Obchodného registra na internete“* z 5. mája 2005, a to z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddielu Pš, týkajúci sa D., š. p. v likvidácii, ktorý bol dňom 15. novembra 2004 vymazaný *„Z obchodného registra v celom rozsahu...“*
38. Z časti *„Ďalšie právne skutočnosti“* predmetného výpisu vyplýva, že: *„Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. K 2/92 zo dňa 20. 12. 2001, ktoré nadobudlo*

právoplatnosť dňa 14. 12. 2002 bol zrušený konkurz vyhlásený dňa 30. 10. 1995 uznesením sp. zn. K 2/92–120 na D., štátny podnik v likvidácii, JUDr. Z. K., komerčný právnik, bol zbavený funkcie správcu konkurznej podstaty.“

39. Súdny spis sp. zn. 6 C 17/94 bol predložený 11. mája 2005 ústavnému súdu na nahliadnutie.

B.

Z výpisu z obchodného registra (pozri bod A – 38) vyplýva, že uznesením Mestského súdu B. č. k. K 2/92-120 z 30. októbra 1995 bol na odporcu vyhlásený konkurz. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. K 2/92 z 20. decembra 2001 bol tento konkurz zrušený.

III.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prierahov (...).

2. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k opodstatnenosti sťažnosti zo 6. mája 2005 podal chronologický prehľad úkonov súdu v doterajšom konaní a uviedol: „... *Objektívny stav je taký, že odporca bol od roku 1995 v konkurze, preto konanie na našom súde bolo bezvýznamné. Bolo vecou najmä navrhovateľa podľa toho sa zariadiť.*“

Právny zástupca sťažovateľa v stanovisku zo 17. mája 2005 k predmetnému vyjadreniu uviedol, že: „(...) *je pravdou tvrdenie Okresného súdu v Žiline, že v roku 1995 (konkrétne 31. 10. 1995) bol na spoločnosť D. š. p. v likvidácii B. vyhlásený konkurz. Podľa prehľadu úkonov však Okresný súd vo veci konal naďalej napr. na deň 15. 10. 1997 vytyčil pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.*

Uvedený konkurz bol zrušený uznesením Krajského súdu Bratislava spis. zn. K 2/1992 dňa 20. 12. 2001. Po zrušení konkurzu však Okresný súd Žilina za obdobie viac ako 4 roky nevykonal žiaden procesný úkon.

Argument Okresného súdu v Žiline uvedený vo vyjadrení zo dňa 6. 5. 2005, že súdne konanie bolo z dôvodu vyhláseného konkurzu bezvýznamné považujem za absurdný. (...)“

3. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr.

I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 17/94, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako navrhovateľ, došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3.1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že zložitosť veci (právna, prípadne faktická) nie je vzhľadom na doterajší priebeh konania okolnosťou, ktorá by ovplyvnila doterajšiu dĺžku konania.

3.2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria (správania sťažovateľa v preskúmvanej veci) ústavný súd nezistil takú závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľa pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom.

3.3. Pri posudzovaní postupu okresného súdu v predmetnej veci ústavný súd predovšetkým konštatuje, že konanie vo veci sp. zn. 6 C 17/94 bolo v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. d) [„(...) iné konania než uvedené pod písmenom c) sa prerušujú“...] zákona č. 328/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) v znení platnom a účinnom od 14. septembra 1995 prerušené od 30. októbra 1995, keď bol na odporcu vyhlásený konkurz (uvedený právny účinok na vyhlásenie konkurzu mali aj nasledujúce právne úpravy:

- s účinnosťou od 2. apríla 1998 - § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní „iné konania než uvedené v písmene c), ktorých výsledkom môže byť nárok proti podstate, sa prerušujú...“,
- s účinnosťou od 1. augusta 2000 - § 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní „... súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, sa prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené...“

Prerušenie konania z uvedeného dôvodu trvalo do 20. decembra 2001, keď bol konkurz zrušený (pozri vyššie časť II. C odôvodnenia), teda spolu vyše 6 rokov. Táto doba sa významnou mierou podieľala na celkovej dĺžke konania trvajúceho doteraz skoro 12 rokov (11 rokov a 9 mesiacov).

Keďže súdne konanie, v ktorom podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, bolo v dôsledku skutočnosti, že uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 1995 č. k. K 2/92-120 bol vyhlásený konkurz na majetok odporcu, t. j. účastníka napadnutého konania pred okresným súdom, zo zákona prerušené [§ 14 ods. 1 písm. d) zákona o konkurze a vyrovnaní] a z tohto dôvodu ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v zákone o konkurze a vyrovnaní, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty jeho účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to bolo uvedené vyššie. Sťažovateľ netvrdil ani neuviedol žiadnu skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že v danej veci neexistoval zákonný dôvod na prerušenie konania. Že prekážka prerušenia konania odpadla, uviedol až v reakcii na vyjadrenie predsedu okresného súdu k opodstatnenosti sťažnosti. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 34/03).

3.4. Okresný súd bol od 20. decembra 2001 (zrušenia konkurzu) do 5. mája 2005 (nahliadnutia do obchodného registra), t. j. v trvaní 3 rokov a 5 mesiacov bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný, teda skoro 3 a pol roka neboli vykonané vo veci žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas súdneho konania nachádza.

Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v konaní došlo k prietahom, ktoré neboli spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale postupom okresného súdu.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v tvrdení o „*bezvýznamnosti konania*“ preto, že odporca „*bol v konkurze od roku 1995*“, ústavný súd odmietol z dôvodu dlhodobej nečinnosti okresného súdu v období uvedenom vyššie (po zrušení konkurzu), ako aj neprimerane dlhodobého konania vzhľadom na predmet sporu vedeného pred okresným súdom (náhrada mzdy v súvislosti s neplatným skončením pracovného pomeru) a jeho význam pre sťažovateľa.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov (vzhľadom na zistené konkrétne okolnosti prípadu vybaviť vec meritórnym alebo procesným rozhodnutím).

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Za porušenie označeného základného práva sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 000 Sk.

Keďže iba konštatovanie porušenia označeného základného práva nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa, ústavný súd uznal za odôvodnené priznať mu finančné zadosťučinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu (najmä vzhľadom na dlhodobú a bezdôvodnú nečinnosť okresného súdu, ako aj význam napadnutého konania pre sťažovateľa) považuje za primerané vo výške 50 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Keďže sťažovateľ si náhradu trov konania neuplatnil, ústavný súd sa týmto nárokom v danom prípade nezaoberal.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2005